

**A Kúria
mint felülvizsgálati bíróság
ítélete**

Az ügy száma: Gfv.VII.30.186/2018/6.

A tanács tagjai: Farkas Attila a tanács elnöke, előadó bíró
. Vezekényi Ursula bíró

Dr. Csőke Andrea bíró

A felperes:

A felperes képviselője: dr. S.-P.B. jogtanácsos

Az alperes:

Az alperes képviselője: Dr. Harsányi Előd ügyvéd

A per tárgya: korlátlan felelősség megállapítása

A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél: az alperes

A másodfokú bíróság neve és a felülvizsgálni kért jogerős határozat száma:

Fővárosi Ítéltábla 16.Gf.40.142/2017/3. számú ítélet

Az elsőfokú bíróság neve és határozatának száma:

Budapest Környéki Törvényszék 8.G.40.307/2013/42. számú ítélet

Rendelkező rész

A Kúria a jogerős ítéletet hatályában fenntartja.

Kötelezi az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 50.000 (ötvenezer) forint felülvizsgálati eljárási költséget.

A le nem rótt 591.600 (ötszázkilencvenegyezer-hatszáz) forint felülvizsgálati eljárási illetéket az állam viseli.

Az ítélet ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

Indokolás

A felülvizsgálat alapjául szolgáló tényállás

- [1] Az alperes 2005. szeptember 21-től 2009. július 28-ig vezető tisztségviselője, egyúttal közvetlen irányítást biztosító befolyással rendelkező tagja volt a **C.S.** Kereskedelmi és Szolgáltató Kft.-nek (a továbbiakban: társaság).
- [2] A felperes adótartozás miatt a társasággal szemben 2008. november 7-én végrehajtási eljárást kezdeményezett, az 1.644.144 Ft adótartozásra érvényesített beszédési megbízás azonban fedezethiány miatt nem vezetett eredményre.
- [3] A felperes a társaság kérelmére adótartozása megfizetésére 2009. június 18-án fizetési halasztást engedélyezett. A 2009. július 27-i főkönyvi kivonat szerint az adótartozás 4.864.061 Ft volt.
- [4] A 2009. július 28-i taggyűlésen a társaság tagjai - az alperes és **N. A.** - üzletrészeik átruházásáról döntöttek a romániai lakóhelyű **A.-C.M.** részére. Az alperes egyúttal lemondott ügyvezetői tisztségéről, az egyedüli taggá vált vevő pedig önmagát ügyvezetővé választotta, és a cég nevének, székhelyének megváltoztatásáról határozott. Az alperes egy Megállapodás (átadás-átvételi jegyzőkönyv) elnevezésű okirattal átadta az új ügyvezető részére a társaság iratait (főkönyvi kivonat, könyvelési, egyéb iratok), valamint leltár-, raktár-, árukészletét és a pénztárban levő összegeket. Rögzítette az irat, hogy a leltár szerint átadott eszközök értéke - külön lista alapján - 29.365.305 Ft, tovább hogy külön lista alapján átadásra került a rendezetlen szállítói tételek felsorolása (7.163.625 Ft).
- [5] A külön okiratba foglalt üzletrész-átruházási szerződések is tartalmazták a vevő nyilatkozatát a cég anyagi és vagyoni helyzete, tartozásai, kintlévőségei ismeretéről, iratanyaga, eszközei átvételéről.
- [6] Az új tag megbízása alapján az alperes 2009. július 31-én kiegyenlítette a cég tartozását a **T.** Kft. felé 208.882 Ft összegben.
- [7] A társasággal szembeni adóvégrehajtás nem járt eredménnyel, székhelyén a felperes lefoglalható vagyontárgyat 2010. május 4-én nem talált.
- [8] A 2011. július 8-án megindított, ismeretlen székhelyű cég megszüntetésére irányuló eljárás eredményeként a cégbíróság a társaságot 2011. október 22-i hatállyal a cégjegyzékből törölte. A cégnek 5.916.209 Ft kiegyenlítetlen adótartozása maradt fenn a felperessel szemben.

A felperes keresete és az alperes ellenkérelme

- [9] A felperes a 2013. szeptember 20-án benyújtott keresetében a cégnyilvánosságról, a bírósági cégeljárásról és a végelszámolásról szóló 2006. évi V. törvény (a továbbiakban: Ctv.) 93. § (2) bekezdése alapján kérte a törölt cég 5.916.209 Ft ki nem elégített kötelezettsége tekintetében az alperes korlátlan felelősségének megállapítását, valamint marasztalását a tartozás megfizetésében.
- [10] Az alperes ellenkérelme a kereset elutasítására irányult.

Az első- és másodfokú bíróság határozata

- [11] Az elsőfokú bíróság ítéletével a keresetet elutasította.
- [12] A felperes fellebbezése folytán eljáró másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét megváltoztatta és megállapította az alperes korlátlan felelősségét a **M. T.** Kereskedelmi és Szolgáltató Kft.-nek a felperessel szemben fennálló ki nem elégített 5.916.209 Ft összegű tartozásáért, egyúttal kötelezte a tartozás megfizetésére.
- [13] A jogerős ítélet indokolása elsőként azt rögzítette, hogy a korábbi felülvizsgálati eljárás eredménye szerint megállapítható volt az ügyben a társaság fizetéseképtelensége az üzletrész átruházás időpontjában, ezért a kereset alapjául megjelölt felelősség-áttörési szabály alkalmazásával a megismételt fellebbviteli eljárásban kizárólag az alperes jóhiszeműségét kellett vizsgálni az üzletrész átruházása során. Kifejtette az ítélőtábla, hogy a Ctv. 93. § (2) bekezdésében írt rendelkezés hitelezővédelmi célja szerint az üzletrészét átruházó, a cég működését alapvetően meghatározó tag magatartása akkor minősül jóhiszeműnek, ha nem irányul a hitelezői tartozást felhalmozó társaságtól való szabadulásra. Ilyennek tekinthető, amennyiben a tag az üzletrészét olyan vevőre ruházza át, akinek személyét illetően meggyőződött, hogy célja nem csupán a társaság még meglévő vagyonának, eszközeinek megszerzése a hitelezői igények kielégítetlenül hagyásával, hanem a hitelezői érdekek szem előtt tartásával a társaság továbbműködtetése. A másodfokú bíróság álláspontja szerint az alperes az ebben a körben rá háruló bizonyítási kötelezettségét - megfelelő kioktatás ellenére - nem teljesítette. A bizonyítás eredményét az első fokon eljáró bíróság a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: rPp.) 206. §-át megsértve okszerűtlenül értékelte. Sem a **T.** Kft. hitelezői igényének kielégítése, sem az üzletrész 300.000 Ft-ban megjelölt - de bizonyítékkal alá nem támasztott - vételára, sem pedig az iratok, illetve a cég vagyoni helyzetének ismertetése a vevő előtt, nem igazolta az alperes jóhiszemű eljárását. Kiemelte a másodfokú bíróság, hogy az alperes saját előadása szerint az önmagában az árukészlet megvételére jelentkező vevőt korábban nem ismerte, üzleti életben betöltött szerepéről nem tudott. Rámutatott továbbá, hogy a vevőnek a leltárösszesítőre vezetett 2009. július 27-i nyilatkozata szerint a felsorolt termékek átvétele részére az üzletrész átruházást megelőző napon megtörtént. Az alperes bizonyítási kötelezettsége elmulasztásával [rPp. 3. § (3) bekezdés] megállapítható volt felelőssége a kereset szerint a vevő személyének megválasztása során tanúsított magatartása miatt, mivel ez vezetett megszüntetési eljárással a cég törlésére a cégjegyzékből.
- [14] Rögzítette végül a jogerős ítélet, hogy az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezésére okot adó eljárási szabálysértés az ügyben nem történt. A kereset összegszerűségét a keresetlevél mellékleteként csatolt adózói kartonlista, a felhívásra csatolt okiratok

alátámasztották. Az alperes a továbbiakban a felperes felé fennálló tartozás nagyságát, keletkezésének idejét és azt sem vitatta, hogy az üzletrész átruházásakor a megjelölt összegben fennállt. Az ítélet tábla az rPp. 122. §-a alapján érvényesíthetőnek és megalapozottnak találta a marasztalási keresetet.

Felülvizsgálati kérelem és ellenkérelem

- [15] Az alperes felülvizsgálati kérelmében a jogerős ítélet hatályon kívül helyezésével elsődlegesen a jogszabályoknak megfelelő új határozattal a kereset elutasítását kérte, másodlagosan az ügyben eljárt bíróság utasítását új eljárásra és új határozat hozatalára.
- [16] Arra hivatkozott, hogy a jogerős ítélet sérti a Ctv. 93. § (2) bekezdését, az rPp. 206. § (1) bekezdését, 221. § (1) bekezdését, 196. § (1) bekezdését, 163. § (2) bekezdését, valamint az adózás rendjéről szóló 2003. évi XCCII. törvény (a továbbiakban: Art.) 164. § (6) bekezdését.
- [17] Előadta, hogy a Ctv. 93. §-a jó- vagy rosszhiszeműség fogalmát nem adja meg. A jogerős ítélet az rPp. 163. § (2) bekezdésébe ütközően nem értékelte a reális és bizonyított vételárösszeget, a vevő részéről a hivatkozott iratok és a társaság gazdasági helyzetének ismeretét, amelyek a jóhiszeműséget alátámasztották. Állította, hogy az üzletrész-átruházás során tanúsított jóhiszeműség vizsgálatához hozzátartozott a jogügylet előkészítési és végrehajtási szakasza is. Releváns volt ezért a megjelölt hitelezői igények (**T. Kft.**, **I.H. Kft.**) teljes, illetve részbeni kiegyenlítése, amelyek arra utalnak, hogy az alperest nem vezette a társaságtól való megszabadulás szándéka. Jelentős körülmény az adótartozásra az üzletrész-átruházás előtt adott halasztás is, amelyről a vevő tudomással bírt. A megjelölt körülmények igazolják álláspontja szerint, hogy az üzletrész értékesítőjeként az átruházás során figyelembe vette a hitelezői érdekeket, törekedett azok folyamatos, részletekben való kiegyenlítésére.
- [18] Álláspontja szerint a jogerős ítélet az rPp. 206. § (1) bekezdésének megsértésével hagyta figyelmen kívül a kihallgatott tanúk, különösen **N. A.** vallomását. A tanúvallomások igazolták a vevő jelenlétét a leltárfelvétel során.
- [19] Rámutatott, hogy a kereset összezszerűségét, annak összetevőit a jogerős ítélet nem tartalmazza. Állította, hogy a felperes a kimutatott adótartozás jelentős részét az Art. 164. § (6) bekezdése alapján elévülés miatt nem követelheti, a Ctv. 93. § (2) bekezdésében meghatározott kereseti tartalom miatt pedig nem érvényesíthet marasztalási igényt sem az alperessel szemben.
- [20] Megjegyezte végül, hogy a jogerős ítélet indokolásában érthetetlen a fellebbezés megalapozatlanságára utaló kitétel.
- [21] A felperes felülvizsgálati ellenkérelme - tartalmilag - a jogerős ítélet hatályban fenntartására irányult.

A Kúria döntése és annak jogi indokai

- [22] A Kúria a jogerős ítéletet az rPp. 275. § (2) bekezdése értelmében

a felülvizsgálati kérelem keretei között bírálta felül, és megállapította, hogy az nem jogszabálysértő.

- [23] A jogvita eldöntése során alkalmazandó Ctv. 93. § (2) bekezdése kimondja, hogy abban az esetben, ha a céget a cégbíróság a megszüntetési eljárást követően törölte a cégjegyzékből úgy, hogy a cég a saját tőkéjének 50%-át meghaladó, ki nem elégített tartozást hagyott hátra, a cég hitelezője kereseti kérelmében kérheti annak megállapítását, hogy a megszüntetési eljárás megindítását megelőző 3 éven belül a részesedését átruházó, többségi befolyással rendelkező volt tag korlátlanul felel a cég ki nem elégített kötelezettségeiért, kivéve, ha a volt tag bizonyítja, hogy a vagyoni hányada átruházásának időpontjában a cég fizetőképes volt, a vagyonvesztés csak ezt követően következett be, illetve a cég nem volt fizetőképes, de a tag az átruházás során jóhiszeműen járt el.
- [24] A felek között a perben nem volt vitatott, hogy a társaság a saját tőkéjének 50%-át meghaladó, ki nem elégített tartozást hagyott hátra, a felperes a cég hitelezője volt, a megszüntetési eljárás megindulását megelőzően 3 éven belül az alperes a társaság többségi befolyással rendelkező tagja volt, a részesedését pedig átruházta.
- [25] Az alperes korlátlan felelőssége ebből következően a társaság ki nem elégített kötelezettségeiért csak akkor nem áll fenn, ha bizonyítja, hogy vagyoni hányada átruházásának időpontjában a társaság fizetőképes volt, a vagyonvesztés csak ezt követően következett be, illetve hogy a társaság nem volt fizetőképes, de ő maga az átruházás során jóhiszeműen járt el.
- [26] A Ctv. 93. § (2) bekezdésének alkalmazása során a társaság akkor minősül fizetőképesnek, ha olyan készpénzállománnyal, vagy egyéb likvid, tehát gyorsan, könnyen pénzzé tehető egyéb vagyonnal rendelkezik, amelyek felhasználásával a vele szemben fennálló, esedékessé vált követeléseket ki tudja egyenlíteni.
- [27] A **M. T.** Kft.-nek az alperesi üzletrész átruházásának időpontjában a felperessel és más hitelezőkkel szemben nem vitásan jelentős összegű lejárt tartozása állt fenn. Készpénzvagyonnal ugyanakkor a társaság nem rendelkezett, egyéb vagyonát pedig a rendelkezésre álló okiratokból kitűnően alapvetően az árukészlete képezte. Ezt az árukészletet viszont, amelynek a nyilvántartások szerinti értéke valóban jelentős volt, a társaság az alperes saját nyilatkozata szerint - a fizetőképes kereslet hiánya, a gazdasági helyzet kedvezőtlen alakulása, a pénzügyileg erősebb piaci vetélytársak megjelenése miatt - már hosszabb ideje csak nagy nehézségek árán, illetve egyáltalán nem tudta értékesíteni. Mindezekből következően a társaság a Ctv. 93. § (2) bekezdésének alkalmazása szempontjából irányadó időpontban ténylegesen nem minősült fizetőképesnek.
- [28] Jóhiszeműnek a Ctv. 93. § (2) bekezdésének alkalmazása során a társasági részesedését átruházó többségi befolyással rendelkező tag akkor minősül, ha az üzletrész átruházása nem a társaság fantomizálását szolgálta, ha tehát a volt tag nem tudott és kellő gondosság mellett nem is tudhatott arról, hogy üzletrészét olyan személyre ruházza át, aki felhagy a társaság működtetésével, és

tartozások hátrahagyásával a társaság megszüntetési eljárás eredményeként bekövetkező törlését idézi elő. A Ctv. 93. § (2) bekezdésében rögzített felelősségátviteli szabály célja ugyanis a társaság fantomizálásának szankcionálása. A jóhiszeműség megítélése körében ezért - a felülvizsgálati kérelemben előadottakkal ellentétben - nem annak van jelentősége, hogy az üzletrészt átruházó tag a vevővel szemben jóhiszemű volt-e, megfelelő tájékoztatást adott-e a vevő részére a társaság vagyoni és pénzügyi helyzetéről. A többségi befolyással rendelkező taggal szemben a Ctv. 93. § (2) bekezdésének helyes értelme szerint az a követelmény fogalmazható meg, hogy társasági részesedése átruházása esetén olyan vevővel szerződjön, akinek célja - a másodfokú bíróság helyes megállapításának megfelelően - a hitelezői érdekek szem előtt tartásával a társaság továbbműködtetése. E követelménynek a tag akkor tesz eleget, ha részesedését az üzleti életben ismert, megbízható személy részére értékesíti, nem ismert vevő jelentkezése esetében pedig tájékozik a jelentkező személyéről, megbízhatóságáról, üzleti előéletéről, a társasággal kapcsolatos jövőbeni terveiről.

- [29] A másodfokú bíróság a Kúria megítélése szerint a perbeli üzletrész-átruházás esetében az alperes jóhiszeműségének megítélése szempontjából lényeges körülményeket teljes körűen megvizsgálta, és a rendelkezésre álló bizonyítékok alapján az rPp. 206. § (1) bekezdésének megsértése nélkül, nem kirívóan okszerűtlenül következtetett arra, hogy az alperes jóhiszeműsége nem állapítható meg. A bizonyítékok ismételt egybevetésére és értékelésére (ún. felülmérlegelésére) a felülvizsgálati eljárásban jogszabálysértés hiányában nem kerülhet sor (BH1999.44.).
- [30] A kifejtettek értelmében az alperes a Ctv. 93. § (2) bekezdése alapján fennálló felelőssége alól nem mentesülhet.
- [31] Jogszabálysértés nélkül került sor az alperes marasztalására is. A jogirodalom és az ítélkezési gyakorlat egységes álláspontja szerint ugyanis a Ctv. 93. § (2) bekezdése alapján, ha az ott írt feltételek fennállnak - a jogintézmény rendeltetéséből, a szabályozás rendszerében való elhelyezkedéséből következően - a társasági részesedését átruházó, többségi befolyással rendelkező tag marasztalása kérhető. A felperes követelésének elévülésére pedig az alperes az első- és másodfokú eljárás során nem hivatkozott, így amiatt, mert ezt a kérdést nem vizsgálták, az ügyben eljáró bíróságok terhére jogszabálysértés nem róható. Abból eredően pedig, hogy a felülvizsgálati eljárás nem a per folytatása, hanem rendeltetése a már meghozott jogerős ítélet jogszerűségének felülvizsgálata, az első- és másodfokú eljárás tárgyát nem képező kérdést új hivatkozásként sem lehet a felülvizsgálati eljárásban felhozni, az ilyen hivatkozást a Kúria érdemben nem vizsgálhatja.
- [32] Az rPp. 275. § (2) és (3) bekezdésére figyelemmel nem adhat alapot a felülvizsgálati kérelemmel támadott jogerős ítélet hatályon kívül helyezésére az sem, hogy a jogerős ítélet indokolása a 7. oldalon a fellebbezés megalapozottságának minősítése tekintetében nyilvánvaló

elírást tartalmaz.

- [33] A kifejtettek értelmében a Kúria a jogerős ítéletet az rPp. 275. § (3) bekezdése alapján hatályában fenntartotta.

Záró rész

- [34] A felülvizsgálati eljárásban is vesztes alperes az rPp. 270. § (1) bekezdése folytán alkalmazandó rPp. 78. § (1) bekezdése alapján köteles a felperesnek a pertárgyérték és a kifejtett jogi képviselési tevékenység mérlegelésével megállapított jogtanácsosi munkadíjból álló felülvizsgálati eljárási költségét megfizetni.
- [35] Az illetékfeljegyzési joga folytán le nem rótt felülvizsgálati eljárási illetéket a 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 13. § (2) bekezdése értelmében az alperes köteles az állam javára, külön felhívásra megfizetni.
- [36] A Kúria a felülvizsgálati kérelmet tárgyaláson bírálta el.

, 2018. október 30.

. Farkas Attila s.k. a tanács elnöke, előadó bíró, Dr. Vezekényi Ursula s.k. bíró, Dr. Csőke Andrea s.k. bíró

A kiadmány hitelül: